

Tõe Sõnumid

10. aastakäik.

Talinnas, 1926.

Nr. 4.

Kellel Jumala poega ei ole,
sellel ei ole elu mitte".
1. Joan. 5, 12.
Kristus.

"Teie ei pea mitte surma
surema" 1. Moos 3, 4.
Saadan.

Kas
ewangelium
wõi spiritism?

Kas saab spiritism maailma religiooniks?

Möödunud aasta septembril peeti Pariisis rahvusvahelist spiritistide kongressi. Sääal nimetati spiritismi tulewaseks maailma religiooniks. Seda teatasid ifegi paljud ajalehtedest. Üks tähelepanu äratavamatest kongressist osawõtjatest oli Sir Arthur Conan Doyle. Tema oli enda romaaniakirjaniku elukutse kõrwalenud ja tema, see endine wabamõtleja, ütles: „Ma olen otsustanud kõik oma waimse tegewuse anda wõitlusesse materialismi wastu ja püüan hiilgawa selgusega elu ja surma saladusi walgustada.

Tema nimetab surmate waimusid, telledega tema end läbikäima tõendab, ingliteks ja ütles neist ühel jutujamisel:

„Inglid annawad meile edasi jumalikke kuulutusi ja teateid... Nende teaduste toojad, kes on pärit teisest ilmast, on mõnikord wäga toore ülespidamisega... Kuid siiski on meil ainult niisugused inglid, misuguseid meie oleme ärateeninud. Meie peame endid paremate wäärilistena ülesnäitama“.

Suwitawad on nende sahe tähtsa kiriklike juhi, kes ka kongressil wiibisid, wäljendused kui neilt nende mõtte awaldust spiritismi kohta paluti.

Katoliku kardinal Dubois ütles:

Mina usun et spiritism ei awalda weel nende juures, kes sellega tegemist teewad ühte religioonilist tarwidust. Nendele, kes sellega tegewuses on olnud, ütlen mina: Otsige tõde, teie saate seda kirikust ja ewangeliumist leidma, misugune püha Pauluse sõnade järele wägi on, mis kõigi wõib õndsaks teha, kes seda usuwad. Seda on ka Brunetiere kohaselt wäljendanud, üteldes: „Ewangelium üksi wastab kõikide küsimuste peale, misuguseid inimesed kõikidel aegadel enestele on ette seadnud kes meie oleme ja kuhu läheme? Mujalt leiata teie ainult walet ja pettust.

Katoliku kardinal näitab piibli peale.

Seesama teataja küsis ka pastor Roberty'lt, kes reformeeritud kiriku konsistoriumi president on, tema arwamist spiritismi kohta. Kindlasti olets wõinud temalt, kelle kirik enda alustamise ajal omale hüüdsõnaks „piibel ja ainult piibel“ oli wõtnud, wähemasti sama kohast wastust oodata, nagu esimene küsitaw oli wastanud, kuid pastor Roberty oli öelnud: „Meile protestantlastele paistab et ewangelium mitte kõite tarwilikku ära ei seleta“.

Spiritism tema enda pooldajate awalduste walgul.

Spiritism ei taha piiblistest juhatus-
test midagi teada. Üks spiridistline kirjanik, kes Oxford'i nime all kirjutab, ütleb: Mii kaua kui teie meie tõenduste peale piibli salmidega wastate, ei wõi meie teied mitte õpetada“. („Enseignements spirites“, lhf. 199).

Piibel olla effituzi sisaldaw raamat.

„Tõendada, et piibel püha ja jumalik raamat olla, mis Jumala poolt kirjutajatele sihendatud on haawamine ja pettus. Tõelikult ei ole Wana Testament ei wähem ega rohkem kui juutide ajalugu... Uus Testament koosneb tundmatute isikute suusõna õpetustest ja usuteadlaste wäljamõeldustest...

Raamatut, misugune nõnda palju effituzi sisaldab, peab ettewaatuslega loetama“.

Spiritistlik kõlbluse õpetus

Ühes spiritistlikes raamatus, „Whatewer is, is Right“ (Kõik, mis iial olemas, on hea) mis wilunud spiritistide seas on laiali laotatud, loeme järgnewalt:

Mis on kurjus? Kurjust ei ole üldse olemas, kurjus on hea.

Mis on wale? Wale on alles päris tõde; temale arsti juba loomisel enda kindel koht; tema on hädastarwiline asi.

Mis on kurjus wõi 'omblusewastane olek? Rõõmluse wastane olek ja woorus on hinge meelest mõlemad ühtlasi aulised.

Mis on woorus? Woorus ja patt on mõlemad ühtlaselt head. Naine, kes Jacobi kaewu juure tuli, oli sellepeale waatama, et ta hoor oli, waimset sama puhast enne kui ta Jeesusega kokku sai, kui siiski, kui ta hiljem hoopis teist-
sugust elu elama hakkas. Mingit wahet pole Betlema laste hullaja Herodese ja Kristuse, selle maailma Aralunastaja, wchel.

Mis on mõrtsukatöö? See on hea. Mõrtsukatöö on päris loomulikk talitus.

Mis on kurjad waimud? Kurje waimusid ei olegi. Ei ole kuradit ega Kristust. Kristus ja saatan on mõlemad ühesugused“. Spiritistide-õpperaamat: „Fundamentals“ 10. anne, lhf. 122

Misugune äärmine Jumala sõna wastane õpetus awaldub neis lausetes!

Spiritismi tähtsus tulewikus.

Ja siiski saab spiritism lähemas tulewikus weel tähtsamat osa etendama. Weel paljud saawad effitajate waimude ja kurja waimu õpetuste peale hoidma. 1. Tim. 4, 1.

Jumal hoiatab omas sõnas kõiki ettewaatusele, öeldes: „Waata, mina olen teile seda enne ülelnud“. Matt. 25, 24.

Kas spiritism on ainult pettus?

Piiblis on üks kirjakoht, mis väga kohane praeguse aja jaoks.

„Urge ustuge mitte iga waimu, waid katsuge waimud läbi, kas nemad Jumalast on“. 1. Joan. 4. 1 Pimeduse hääled kutsuwad igalpool inimesi waatama kätte taha, mis warjab surma riigi saladust. Ilmas on palju libedaid pisaraid walatud omaste surma puhul ja see asjaolu on igaihes äratanud joowi oma kallide lahkunutega läbikäia. Selleks tahab spiritism, oma õpetuses ja wäljenduses, olla juhatajaks waimudega läbikäimises. Kas ta seda suudab wõi ei ja kas seal juures tõesti surnud inimeste waimud tegewuses on, saame näha allpool.

Kolm teadlikku jõudu ilmas.

Enne kui asuda spiritismi töö ja liikumise kirjelduse kallale, peame lugejaid selgusele wiima, et ilmas on kolm wägewat ja teadlikku jõudu olemas, millest Jumala sõna nii selgesti räägib. Nimelt: Jumal ja Tema inglite wäed; selle maa peal elaw inimesejugu ja Eutsifer, ühes temaga langenud inglitega.

Rahe esimene jõu olemasolu leiab peaaegu kõikide poolt tunnistust. Ja meie teame, et on olemas arwuta palju ingleid, keda loodi kõrgemaks kui inimesi, ja selle ülesandeks oli Jumalaga maailma walitsemises koostöödada. Täenduseks luge da järgmised kirjakohtad: Ebrca 2: 6, 7; 1: 6, 7, 14, 14; ja Ilmut. 5: 11. Mis puutub saatana ja tema inglite olemasolu kohta, siis ei taha aga igaiks seda nii kergesti uskuda. Kui me seda usume, siis saame ühes sellega spiritismist selge waate.

Saatan, wõi kurat, on teadlik olewus, kes oli kord inglitest kõrgem. Tema asukoht oli Jumala trooni juures. Ta oli ilusam ja targem kui teised loodolewused.

Eneseülendamise ja uhtus asus tema südamesse, ja ta katsus Jehowa walitlust ümber lükata ja oma trooni üle Looja trooni asetada. Taewas tekkis mäts ja sõda. Miljonid inglid asusid saatana poole — Jumala wastu. Saatan ja tema inglid said wõidetud ja neid heideti taewast ära.

See imeline aga kurb lugu on ülestähendatud Esaja raam. 14: 12—15; Efeeli raam. 28: 12—17 ja Ilm. 12: 7—9.

Ujajooksul pani saatan esivanemaid kättema Jumala tarkusesse ja hädusesse. Nad allusid temale ja langesid patu sisse. Nii tuli patt maailma, ja nüüd on käimas suur

ja hirmus wõitlus tõe ja ülekohtu wahel juba ligemale kuustuhat aastat. Waata 1 Mooses 3 ja Rooma 5: 12.

Urge hinnake waenlast madalalt.

Urge hinnake oma waenlast liiga madalalt, „sest meil ep ole mitte wõitlemist were ja liha wastu, waid suurte würtiriikide ja waldade wastu, selle maailma pimeduse walitsejate wastu, waimuliku kurjuste wastu taewaste asjade sees“ Ewesuse 6: 12. Meie waenlane on targem kõikidest maailma olewustest. Tema siht on häwitada iga hinge. Tema plaanid on kurikawalad, seepärast; „olge kasiwad, walwate, sest teie waenlane, kurat, käib ümber kui mõirgaja lõukoer, ja otsib, keda tema wõiks ära neelata. Selle wastu seiske kindlasti usus, ja teadke, et needamad kannatamised täiesti saawad teie teie wendade seltsi kätte, kes maailmas on“ 1 Peetrus 5: 8, 9. Jesus teadis ka langenud inglite olemasolu. „Aga ta ütles neile: Ma nägin saatana kui wälgu taewast maha langewat“ Luka 10: 18. Ja edasi räägib Jesus kuradist Joan. 8: 44. Saatanal on meelewaid walguise ingli näol ilmuda „ja see ei ole ime, sest saatan ise teeb ennast walguise inglits“ 2. Korintuse 10: 14. Tal on wõime imetegust teha.

Püha kiri räägib mitmel puhul sellest, kuidas Jesus inimestest kurje waimust wälja ajas. Need kirjakohtad näitawad, et saatan ja ta inglid on tõesti olemas, kellega meil tuleb arwestada.

Spiritismi tekkimine.

Braegune spiritismi liikumine on alguse saanud 1848. a. hra Foy'i majas Hyndsville, New-Yorgis. (Ameerikas) Selle hra kaks tütarit kuulsid oma toa seinal sageli koputamisi ja nad tulid arwamisele, et need on surnud inimeste waimud, kes elawatega soowiwad läbikäia. Warsti aratafid need naisterahwad ümbruskonnas suurt tähepanu oma salapärase wõimega läbikäia waimudega, kes ilmusid ikka koputamise teel. Wiie aastaga lagunes see liikumine imekiirelt laiali. Silmapiirile tekkisid sadanded meediumid, kes kutsisid end teise ilmaga ühenduses olewat, ja kes juure raha eest seda kunsti asjasthuwitatuile edasi andsid.

Kas see on pettus?

Algusest peale on paljude meediumide poolt tarwitatud pettust ja taskufunsti, ja

see asjaolu on nii mitmelegi annud põhjust arvata, et kõik spiritistide avaldused on lihtsalt pettus. Spiritismi arvustades võime sattuda kahte efektiivamisse. Nimelt: otsustada, et spiritism on pettus; ja kui spiritistid ehk meediumid imet teevad, et see siis Jumalast on. Kristus ütleb: „Kui siis keegi teie vastu ütleb: Waata, siin on Kristus ehk seal, ärge uskuge mitte. Sest wale kristused ja waleprohmetid saavad ülestõusma, ja suuri tähti ja imetegusid tegema, et nemad saaksid eksitada ka neid, kes ärawalitsetud, (kui see mõiks sündida). Matteuse ew. 24:23—24.

Meie ei pea mitte silmasid fulgema suure tõenduste arvu peale, mis kogutud wiimase poolesaja aasta jooksul, ja mis tõestavad, et teadlik mõistolewus töötab spiritismi läbi. Üks spiritistiline selts andis wälja aruande, milles tõendatakse juhtumisi: nagu mõtete edasiandmine kaugusesse, waimude kehastumine, asjade liikumine, automaatiline kirjutamine ja rääkimine. 1906.—7. a. tegi prof. Morselli Gennus spiritistilisi katseid. Ta märkis ülesse 39 selget ilmutuste tüüpi. Loome mõned näitustena: 1) Laua täielik liikumine ja terviks muutumine. 2.) Asjade ilmumine lauale. 3) Muusikariistadel mängimine. 4) Inimhääle kõlad. 5) Jälgede ilmumine plastiliste olluste (nagu sawi, kitt j.n.e.) pinnale.

6) Katsumised ja puudumised nagematu kae poolt. 7) Kae wormide ilmumine õhus. 8) Waimude kehastumine jne. Mõni aasta tagasi lendas D. Home, olles waimu mõju all, ühest — 70 jala kõrguselt alnast wälja teisest sisse. Sellest katsest kõneldi palju kui

praegusaja ime üle. Selle juhtumise tunnistajaks on mitme teiste pealtwaatajate seas ka Lord Dunrawen ja Lord Lindsen.

Waimude tõelikkus.

Rõigist sellest selgub, et spiritism ei ole pettus — taskukunsti mõttes. Müüd aga tekib küsimus, misjagused waimud on spiritismi tegutsemas? Kas on need waimud Jumalast? On nad surnud inimeste waimud? Wõi on need waimud saatanast?

Spiritism eitab isikliku Jumalat, Jeesust kui Tema Poega; ühes sellega ka Kristuse lunastuse tööd, Kristuse ülestõusmist; pattude andeksandmist, ja üldse patu olemasolu. Selle õpetuse järele on inimene ise enda peastja.

Kas võib niisugune waleõpetus Jumalast olla? Ja kas seal Jumala waim on tegutsemas? Arusaadaw, et see wõimata on!

Spiritism on saatanast, sest ta on kooskõlas wanaaegse spiritismiga, mille vastu Piibel meid hoiatab.

Need rahwad, keda Israael ära ajas, olid suuresti spiritismi mõju all, ja käisid waimudega läbi, sellepärast ajas Jumal neid ära, hoiatades sellega Israeli. 5. Mooses 18: 9—14. Soidke spiritismi kui katku eest; sest ta mõjub häwitawalt inimese närwikawa peale ja wiib nii hästi teha kui hinge hukatusse.

Wiimasel ajal ifegi saab saatan suuri imetegusid tegema ja eksitab sellega ära ka „ärawalitsetuid“. Jumala Sõna hoiab meid spiritismi küüsi langemast; ta näitab meile wõidu teed ainult Kristuse läbi.

E. S. Cardey.

Kus on surnud?

Kui hiljuti Egiptuses tuninga Tutant-hameni haud leiti ja lahti kaewati, sai maailmale jälle meeletuletatud, et surmas läheb inimene waitsele puhkusele, mis segamata aastasadade jooksul. See tuletab kirjutaja sõna meele, kes elas enne seda kuulsat Egiptuse kuningat ja kes ütles:

„Uga mees sureb ära ja saab wõimatumaks; ja inimene heidab hinge, kus on tema siis? Otskui wesi merest alaneb, ja jõgi taheneb ja kuiwab ära, nõnda heidab inimene maha ja ei tõuse üles; seni kui taewast ei ole teps, ei ärka nemad üles, ega neid äratata üles nende unest...

Ehk tema lapsi austatakse, siis tema ei teagi, ehk nemad on halwad, siis nad ei tunnegi neid Jobi 14:10 — 12. 21.

Need on tarkuse sõnad, mis aegade läbitatsumised on tõendanud. Tänapäewane üldine uskumine, et surnud on teaduslikus seisukorras, on suuresti awanud tee spiritismile, mis nüüd igalpool waimlist segadust sünnitab. Kui me suudame ümberlütata õpetust surnute teadliku seisukorra üle, sellega purustatakse spiritismi aluse. Ja need, kes wõiwad ja tahawad seda, peastaksid nii mõnegi kaasinimese närwipustusest ja närwihaigete asutusse sattu-

maist ära. Selle surmate teadliku seisukorra, õpetuse pooldajad kinnitavad kolme oletust (arvamist).

Esimene: Hing elab ihus, sellepärast on ihu ja hing lahutavad iseolewused.

Teine: Inimene on kas praegu surematu, või tal on suremata hing.

Kolmas: Peale surma on olemas täielik lõppematu elu.

Neid oletusi eitame meie kindlasti Jumala sõnaga. Selleaoliste küsimuste ja arvamiste peale võib ainult Jumala sõna usaldawaid wastuseid anda. Esimese oletuse eitamiseks on inimese loomise lugu, mis küll lühike, aga tähendusrikas.

Ja Jehowa Jumal walimistas inimese, kes põrm on, mullast, ja puhus tema ninasse elawat õhku; nõnda sai inimene elawaks hingeks." 1. Moosese 2:7.

Mis on hing?

See kirjakoht näitab, et „inimene sai elawaks hingeks“. Tema ei antud mitte, ega ei asetatud temasse hinge, waid tema sai selleks. See on, Jumal wõttis põrmu, walmistas imelise inimese organismuse, ja et sellele elu anda, puhus tema ninasse õhku, ja „inimene sai elawaks hingeks“. Sellepärast ei ole inimene mitte kahesugune, waid üks olewus. Mitmed piibli kirjutajad tarwitawad sõna „hing“ ja „ihu“ waheldumisi kirjeldades kas ainelist mõnust, või haigust ja surma.

„Hing kelle koht täis, tallab küll kärjeme ära; aga hingel kel nälg on, on kõik libe magus“. Õpetuse sõnad 27:7.

„Nõnda kui külm wesi on wäsinud hingele nõnda on head sõnumed laugelt maalt“ Õpetuse sõnad 25:25.

„Waata kõik hinged, need on minu päralt, niihästi isa hing, kui poja hing, hing mis pattu teeb, seefama peab surema“ Esekeli 18:4.

Wiimases kirjakohas leiame huwitawa ütelse, mis enam täielikumalt Jeesuse Kristuse poolt seletatud, kui ta Ta ütles:

„Ja ärge kartke neid mitte, kes ihu ära tapawad, ja ei või mitte hinge tappa; aga kartke enam teda, kes ihu võib rikkuda pürgusse“. Matteuse 20:28.

Siin tarwitab Issand sõna „hing“ inimese waimlise külje, tema mõistuse ja tahtmise kirjeldamiseks, milledest inimese iseloom areneb. Peame tähelepanema, et Jumal hukkab iga patuse ja pöörmata hinge. Meie oleme niisugused, nagu oleme loodud, ja ei mitte lesta, milles suremata hing elutseb.

Et inimesele on mõtlemise wõime antud, ja ühes sellega ka wõime Jumalat kiita, seisab ta loomadest palju kõrgemal astmel. Niihästi inimesed kui loomad walmistati põrmust, ja said sama eluõhku, selles mõttes nimetatakse ka alamaid loodusolewusi „hingedeks“.

„Ja teine ingel walas oma kausi wälja meresse ja see sai otsekui surnu wereks, ja iga elaw hing mere sees suri ära“. Ilmut. 16, 3.

Surematu s on and.

Surm käib inimesega ja loomadega ühtewiisi ümber. „Remad lähewad kõik ühte paika; kõik on põrmust, ja kõik saawad jälle põrmuks.“ Roguja 3. 20. Inimese üleolewus loomadest seisab tema waimlises olemises, jo see annab põhjust tema hauast ülestõusmiseks ja Jumala ette ilmumiseks, et aruanda oma tegude üle, mis lihas tehtud.

Surematu s on täielikult Jumala and, meile wõimaldatud Kristuse surma ja ülestõusmise läbi. Nii loeme meie: „Küll neile igawest elu, kes head tehes kannatuslega au ja kiitust ja hukkaminemata õnne otsiwad“. Rooma 2, 7.

„Aga nüüd awalikuks saanud meie Õn-nistegija Jeesuse Kristuse tulemise läbi, kes surma on ära kaotanud, ja elu ja hukkaminemata põlwe walge ette toonud armuõpetuse läbi“. 2. Timoteuse 1, 10.

Jeesus ütles oma õpetuses weel enam kui see: „Kes usub Poja sisse, sel on igawene elu; aga kes ei usu Poja sõna, see ei pea elu nägema, waid Jumala wiha jääb tema peale“. Johanneese ew. 3; 36. Nendest kirjakohtadest selgub, et inimene on igas suhtes surelik. Igawene elu tuleb kui and Jumalast, meie ei saa seda mitte sündimise ega pärimise läbi. Jumal pakub seda igawest elu, Kristuse läbi, kõigile, kes seda usus wastu wõtawad. See and saab awalikuks ülestõusmise hommikul kui seefinane kadu wäsi enese peale wõtab hukkaminemata põlwe ja seefinane surelik wõtab enese peale suremata põlwe“. 1. Korintuse 15, 54.

Kas elu on lõppemata?

On selge, et hinge suremata olet ei alga mitte surmaga, waid siis, kui surm on ära wõidetud. See toob meid kolmanda oletuse juure, kas on elu lõppematu? Kui Püha Kiri andis eelmistele oletustele selged wastused, siis annab ta ka wastust surma mõiste ja järelduste kohta. Kurat rääkis Ewa wastu Edeni aias, et ta ei pea mitte surma

surema. Seda saatana esimest wale, mida esivanemad uskusid, ja mis aastasadanded on alahoidunud, on praegu miljonid inimesed wastu wõtnud kui tõsise, õige ewangeliumi. Terwe teadus ja ajalugu wõib meile näidata, et furnud on teadwufeta olekus (seisukorras). Mitte keegi neist miljonitest, kes on furnud, ei ole suutnud wähe-matki tõendust saada sellest, mida paljud armastawad nimetada „waimude ilmast“. Nii kui suurtsugused Egiptuse kuningad, puhkawad kõik waiksuses, oodates ülestõusmise päewa „millal kõik, kes haudade sees on peawad Tema healt kuulma, ja wälja tulema“. Johanneese ew. 5:28,29.

Järgmised kirjakohad kannawad tõeliku tunnistust inimese oleku seisukorra kohta surma ja ülestõusmise tunni wahel: „Urge lootke mitte würtide peale, ega muu inimese lapsi peale, kelle käes ep ole abi. Kui tema waim wälje läheb, siis läheb ta jälle mulda; selsamal päewal lähewad tema kõrged mõtted hukka“. Paul 146,3,4.

„Nõnda heidab inimene maha ja ei tõuse üles; senni kui taewast ei ole tepe ei ärka nemad üles, ega neid äratata üles nende unest. Oh, et Sa mind furnute paika tallele paneksid, ja warjule, kunni su wiha pööraks; et Sa mulle seatud aja paneksid, ja siis mu peale mõtleksid! Kui mees sureb,

kas ta jälle elusse saab? Siis mina tahaksin kõide oma suure waewa päiwil loota, kunni tuleks, et minu põlw saaks muudetud. Sa hüüaksid, ja ma wastaksin Sulle: küll Sul oleks himu oma kätte töö järele“. Jobi 14: 12—15. „Sest need, kes elus, teawad, et nad peawad surema; aga furnud, ei need tea midagi, ja ei ole neil enam siin ühtegi palka, sest nende mälestus unustatakse ära. Nende armastus nii hästi kui nende wihtamine, ka nende kaetsemine on ju kadunud, ja neil ei ole elades ühtegi osa enam ei ühestki asjast, mis päikese all tehakse“. Roguja 9,5,6.

Need kirjakohad näitawad selgesti, et pärast surma ei ole kohe mitte lõppemata elu. Tähelepanelik piibli uurimine tõendab, seda nende kirjakohadega kooskõlas. Nende tõekspidamine mõjub kindlustawalt usu peale praegusel ajal, kus nii palju kuulutatakse furnud hingedega läbi käimist. See on kas pettus, wõi ta tuleb kõige kurja allikast.

Tõsised piibli kristlased ei peaks praegu mitte mingisuguseid teateid ootama oma furnud omastelt, waid peaksid rahulikult ülestõusmise päewa ootama. Siis saawad nad jälle üksteist palest palge näha ja lahutamatult igawesti elama.

Elmer L. Carden.

Ekspõpetuste muutlikkus ja tõe kindlus

Wõitlus tõe ja wale wahel on olnud käimas igal ajajärgul. Nii kui üks kirjanik ütleb, on ekspõpetused wahest ainult uimas-tatud olnud, kuid iialgi pole weel neid wõidud ärähawitada. Saades kord lüüa ühel lahinguliinil wõtab ta endale teise wälimuse ja ilmub peagi jälle teises kohas tõena. Saadana ütetus, „teie ei pea mitte surma surema“, on mitmed arengu-ajad ja ja mõistete muutused läbi teinud, püüdes arwuta teisendites tõena esineda. „Kas see on et Jumal on ütelnud?“ kostab weel täna miljonite suust mitmesugustes teisendites. Eht küll kahtlemine Jumala sõna üle pealt näha pealiskaudne, hädaohuta asi näib olewat, on ta ometi kõige wale- ja effiteede alus.

Kahtlus tõe kohta wõimaldab walele esineda mitmes teisendis ja awab see läbi ekspõpetustele arwuta teed.

Tõde on aga muutmata ja seega ka ifka üks ja seesama. Tõde ei suuda keegi

wahelduwaks ega muutlikuks teha. „Taewas ja maa lähewad hukka aga minu sõnad ei lähe mitte hukka“, ütleb Kristus. Misugust usaldust Jumala sõna kohta peaksid meile need sõnad — imelikumad, kui maailm iialdes on kuulnud — sisseistutama! Meie, wõib olla, oleme mõnikord mures maailmas hiiglasamul suurenewate segaduste ja ekspõpetuste üle, mis kahtlewad usuteadlased rahwa sekka külwawad; kuid sellegi pärast ei ole meie millalgi rahutumad piibli ja temas sisalduwa tõe kohta.

Säwitushaline arwustaja, kahtleja usu-teadlane ja uskumatu teotaja — kõik need weel kinnitawad piibli ettekuulutusi. Tema waenlased on weel abiks tema sihtide täide-jaatamise juures.

Maailmariikide kokkuwarisemised, rahwaste meeletus ja walekristuse kawal tegutsemine — kõik need täidawad piibli prohwetikuulutusi. Piibel kirjutab endas sisalduwa tõe nende waremetele.

Ihu ülestõusmine

Kui uueaegse arwustuse poole kalduw inimene praegust üldkristlikku usutunnistust kuuleb, siis tõuseb temas kohe küsimus: „Kas on ihu ülestõusmine üleüldse võimalik?“ Üks teine küsimine tõuseb aga weel järelemõteldes sellesama usutunnistuse üle ja nimelt: „Kas ülestõusmist on üleüldse tarwis?“ Kui see rahwa seas lewinenud mõiste õige on, et surnud kohe surma järele kohtu ette kutsutakse ja sellejärele kohe kas igawesse elusse või jällegi igawesse walusse saawad — siis on ju ülestõusmine täiesti üleaarune. Selle üle järelemõtlemine mõjub päris iseäralikult, et keegi surnud isik, kes juba aastatuhanded Jumala pühas läheduses elanud, nüüd suurel kohtupäewal weel ihu ülestõusmiseks siia maailma peab tulema.

Selle mõtte üle selgufeta olekus olles pannakse ka ülestõusmise õpetuse peale wähe rõhku ja minnakse, üksteisele wastupidiste lausete kohtamisel, neist sagedasti tundmusi-äratawate lausete ja kõnekäänudega mööda.

Ülestõusmise küsimus annab aga Piibli walgel koguni teise tähenduse. Mitte üffi wanaseaduse aegsed usklikud (Job. 19, 25; Taan. 12, 13) ei tõenda, et nemad alles „päewade lõpul“ ülestõusmise osaliseks saamist ootasid, waid ka Jeesus ise töötab oma jüingritele, kui ta siit maapealt lahkus, et nemad alles tema jälleilmumisel jälle ühendatud saawad. Joan. 14, 3. Selles mõttes ootas ka Paulus õiguse krooni mis Issand temale „oma tulemise päewal“ tahab anda. 2. Tim 4, 8. Ja, tema tunnistas ülestõusmise suurt tarwidust ja iga kristlase täielikku lootusetust ilma ülestõusmiseta, sõnadega: „Sest kui surnuid üles ei äratata, siis ei ole ka Kristus ülesäratatud. Aga kui Kristus ei ole ülesäratatud, siis on meie jutlus tühine, aga teie usk on ka tühine. Siis on ka need, kes Kristuse sees läinud magama, hukka läinud“. 1. Kor. 15, 16—18.

Paganliku õpetlase, Plato, hingeõpetuse järele, mille ka selleaegsed kirikuisad õige õpetusena wastu wõtsid ja kirikuõpetusega ühendasid, ei ole minewikus ärasurnud mitte „kaduma läinud“ (Salm 18) waid oleksid ilma selleta oma hingelises olekus juba õndsate riigis. Kuid Piibel õpetab meile et ilma ülesäratamata ei ole lootust ega ka tõelist kristlikku usku!

Nüüd tõuseb aga kohe küsimus, mida Paulus juba oma ajal kohtas ja nimelt:

„Kuidas peawad surnud ülestõusma ja

missuguse ihuga nemad peawad tulema?“ 1. Kor. 15, 35.

Õfegi juutide kõrgem preesterkond, saduseerid, ei uskunud ülestõusmist. Matteuse ewangeelium jutustab meile, kuidas Jeesus oma aja haritlastega selle üle mõtteid wahetas.

Küsimusega: „Kelle oma saab see naine ülestõusmisel olema, kellel siin järgimööda seitse meest olnud“, mõtlesid nad Jeesust wäljapääsemata seisukohta ajanud olewat. Matt. 22, 28. Kristus wastab näidates, mis neil selle küsimuse lahendamiseks puudub, üteldes: „Teie eksite sest et teie ei mõista püha kirja ega Jumala wäge.“ Salm 29.

Ülestõusmise tõendusets on faks kindlat tõendust olemas. Üks on pühas kirjas nagu seda juba Pauluse ütelsest Kristuse ülestõusmise kohta leidfime. Jumala wäe teise tõenduseta wastab apostel küsimuse peale: Kuidas saawad surnud ülestõusma ja missuguse ihuga tulewad nemad? Meie mõtted on wäga meie waadete ja harjumuste mõju all. Paljudele inimestele teeb ülestõusmise ettekujutamine raskets mõte, mõningate ihulikult wigaste peale, kes on pidanud eneste liikmeid mitmesse kohta kaotama, kuna wiimaks selle isiku kurb eluülejäät hoopis kuhugile teisale on maha maetud. Sellejuures unustatakse aga ära Pauluse ütelus: „Ja kui sa küllwad, ei küllwa sa seda ihu, mis peab sündima“. 1. Kor. 15, 37.

Loodus annab meile kõiki uueksloowa wäe kohta nähtawaid tõendusi.

Rahets-kolmets osaks lõigatud kartulad pannakse kewadel maha ja sügisel wõetakse üles terwed kartulad, ilma et selle juures wähegi imestatakse. Ka teab iga küllwaja et mitte need iwad, missugused küllwatasse, üles ei tõuse, waid kõik ära mädanewad, kuid siiski on nende sees „ülestõusmise wägi“ missugust inimesed ei wõi mõista ega ka anda. Imed, missugustega meie oleme harjunud, ei ole meile enam imelikud ja just see pimedus nende mõistetawate ja meie igapäewases ümbruses olewate tõenduste wastu awaldawad uskmatute meeleldi teadmatat olekut. Kui palju teotajaid ei ole Jeesuse esimese imeteo üle pilganud, kui ta wee wiinaks muutis, kuna nad säälsamas loomuliku wiina kohta ütlewad, et ka see on ainult weest saadud.

Wiinapuu toob mõne ükshku suwekuu jookful maa feest saadud weest wiina esile ja segab selle magustamiseks fenna jekka tuliseid päikesekiiri. Wõi kas tall walab wiina wiinamarja kobaratesse või istutab wiinapuu juured kuhugile maasees asuwatesse salajatesse wiinafoontesse?

Kuid kas see, kes wiinamarjadele wõimaluse andis weest ja päikesese kiirtest wiina teha, ei wõi ka sedasama ilma wiinamarjadeta teha? Tera- wa loogikaga küsib wana elutark Paulja:

Mõistke teie totrad rahwa feest ja teie halbid, millal tahate teie targaks saada?

Kes kõrwa istutauud, eks see peaks kuulma? Kes silma walmistanud, eks see peaks nägema?" Paul 94, 8. 9.

Kui niüid Looja paljuduse- uuestiesilekutsumise- ja ülesäratamise imed looduses tuhatfordselt on tõendatud, siis kindlustab Jumala wägi tõelikult ka ihuülestõusmise. Ihu ülestõusmine on püha Kirja järele loomisefundmus ja seda wõib igaiüks uskuda, kes üleüldse maailma Loojat ja loomist usub. „Jumal annab temale ihu, nõnda kui ta tahab“. 1. Kor. 15, 38.

Peale läbirääkimise, ülestõusmise wõimaluse üle, on meil weel tegemist wiimase murega, mis on: Misjaguse ihuga tulewad nemad?

Paulus näitab järgmiste lausetega ihude mitmekesidust, öeldes: Kõik liha ei ole mitte ühesugune, waid ise on inimeste liha, ja ise on weiste liha, ise on kalade ja ise on lindude liha.

Ja on taewalikusi ihusid (kehaid) ja maa- pealseid ihusid (kehaid); aga ise on taewalikkude auu ja ise on maa- pealiste auu. Ise on päikese selgus, ja ise on kuu selgus, ja ise on tähtede selgus; sest ühel tähel on enam selgust kui teisel. Nõnda on ka surnute ülestõusmine. 1. Kor. 15, 39—42.

Püha Kirj kirjeldab elawates wärwides

uut maad ja elu seal peal paradislise elu uuesti ülesseadmise- ga, kus puuduwad patt ja selle tagajärjed. Kõikidest piiblistest ettekuulutustest, mis meile elu uuel maal kirjeldawad, olgu weel ainult nõnda palju öeldud, et uue maa elanikud ka üksteist tundma saawad. Apostel ütleb: Ja otse nõnda kui meie oleme mullasse kaju kannud, nõnda peame meie ka taewase kaju kandma.

Enne patulangemist olew ilmsüütu elu saab siis jällegi uuesti ülesse- seatud, kui patt ärafaotatud on.

Elus on loomulik, et mida keegi külwab, seda tema ka lõikab. Meie maine elu on külwi aeg. Lõpulise tõenduse meie ülestõus- mise kohta saab inimene oma sifemises elus. Meie mõistus oma piiratud ole- kus, saab ifka selle kohta wõimatusi leidma, mis kaht- lemiseks ja uskmatusesks wõimalust patuwad.

Inimese tõeline ole- wus, tema meel ja süda, on loomulik wiljatera ja looduse seaduse järele on see maffew, et maine, liha- lik külw ei wõi mitte tae- walikku leitust anda. Kes liha peale külwab, see lei- tab lihas hukatust, aga kes waimu peale külwab, see leitab waimu igawest elu.

Selleks, et meie wõit- sine igawestest elust osa saada, peame „uueks loo- maks“ saama. 2. Kor. 5, 17.

„Aga kui Kristus teie sees on, siis on küll ihu surnud patu pärast. Aga kui selle Waim, kes Jee-

suse on surnust ülesäratanud, teie sees elab, siis wõtab see, kes Kristuse on surnust üles äratanud, ka teie surelikud ihud elawaks teha tema Waimu läbi, kes teie sees elab“. Seft kui teie liha järele wõtate elada, siis peate teie surema, aga kui tei: Waimu läbi ihu teud wõtate suretada, siis peate teie elama“. ...ka need, kellel Waimu esimesed annid on, ja meie ise ägame iseenestes ja ootame laste õigust, see on meie ihu ärapeastmist. Rom. 8, 10. 11. 13. 23.

B. Drinhaus.

Kolgata wõitja.

I.

Wõitja wõitnud, põrmupan-
On ta surres surma wäe, [nud,
Hauast tõustes on ta annud
Meile oma peastja-käe.
Käsu wõimu hauda mattis.
Raudse, raske, rusuwa,
Tema needmise meilt wõttis,
Oma ohwri-surmaga.

II.

Heitis ennast käsu alla,
Wend'e pärast waeseks sai —
Nii ta surus surma walla,
Elu kalmust kaasa tõi.
Wõitja wõitis wõidu palmid,
Ole julge hingeke!
Kostku huultelt tänu-salmid
Wägewale wõitjale.

III.

Wõitja wõitis, tema wõidu,
Osalised meiegi,
Elu-õõlgi kuldse koidu
Näeme tõuswat kaunisti.
Selle kiir ei ilmas kustu —
Meid on peastnud Peastija,
Tõusnud Kristus, kelle wastu
Läh'me wõidu-lauluga.

Janic.

Kristuse tulemise ja ihu-ülestõusmise tarvidus

Ei ole ainsamasti kristlikku õpetust, mille juured pühas Kirjas laiemalt juurdusid kui õpetust Kristuse teisest tulekust. Piibel ei õpeta ühtegi ainet selgemini, kui õpetust, et inimesoo ärälunastamist ja jäädawat õigluse elu ülesseadmist ainult Kristuse tulemine lõpulistult teostab.

Kui õiged — nagu seda üldiselt ustakse, surma korral kohe igawesesse elusse ja ausse saavad, ja kui hõelad surma järele kohe oma palga saaksid, siis ei tarwitaks piiblis olla ruumi ei ülesäratamise- ega ka Kristuse tulemise õpetusele. Ja kui Kristuse tulek ei peaks tähtis olema, kas peaks siis see õpetus nõnda suurt osa piiblist enda alla wõtma?

Kui meie aga teame et surnud „ei tea midagi“ ja et neil ei ole „ei ühtegi tegemist, ega ärasmõtle mist, ei tundmist ega tarkust“ (Rog. 9, 5, 10), siis teame ka et igawesest elust osasaamiseks on tingimata tarwis ülestõusmist. Rogu piibli kolkukõlastuwad õpetused kirjeldawad surnute ülesäratamist kui sündmust mis on ühenduses Kristuse tulemisega. Seega on siis Kristuse tulek sündmus, mis õigust inimese lõpulistuks ärapäätmiseks surma wõimusest, tingimata tarwis on. Surm on wiimane waenlane. Paulus räägib Kristuse tööst järgmiselt: „Sest nõndagu Adama sees kõik ära surewad, nõnda peab kõik Kristuse sees elawaks tehtama. Aga igaiüks oma korra pärast; esimene on Kristus, pärast need, kes Kristuse pärast on, kui tema tuleb... Sest tema peab kui kuningas walitsema, kunni tema kõik waenlased enese jalgade alla saab pannud. Wiimane waenlane, kellele ots tehakse, on surm“. 1. Kor. 15, 22. 23. 25. 26.

Millaal mässetakse palk?

Kristus wiibis kord oma maisel eluajal wariseeride ülema juures södmajal. Olles alati walmis kõigile tarwilisi juhatusi andma, ütles ta södmaaja korraldajale:

„Kui sa lõuna- ehk õhtusöömaaja teed, siis ära kutsu enese sõpru, ega enese wendi, ei enese sugulasi, ega rikkaid naabrid, et nemad siis sind eneste juure jälle ei kutsu ja seda sulle ei tasu; waid kui sa wõdraspeo teed, siis kutsu waesed... Siis oled sa õnnis, sest et neil ei ole sulle midagi tasuda; sest see peab sulle tasutama õigete ülestõusmisesel“ Luf. 14, 12—14.

Kusagil ei õpeta Kristus et nendele, kes siin Jumala auks ja inimeste kasuks on elanud, nende surma korral palka antakse, kuid igal pool, et see tema tulemisel ja ülestõusmisel saab sündima, mis õigused kaks sündmust korraga saawad olema.

Uuetagu ka Matt. 16, 27 ja Jlm. 22, 12 ja pandagu tähele et Kristus „tuleb oma Isa au see oma inglitega ja siis tasub tema igaihe kätte tema töö järele“.

Rindlasti peab siis meie Õnnistegija tagasitulema, kui tema lapsed peawad kunagi aukrooni ja igawese elu saama, mida ometi nii selgesti piiblis õpetatakse.

Alles siis, kui tema tagasi tuleb, „istub tema oma aujärje peal“. Matt. 25, 31. Nõnda on siis tema tulek ja aujärjele asumine ühel ajal teostuwad sündmused. Waata ka 2. Tim. 4, 1. Sellest järgneb wastuwaidlemata et tema oma tulekul õndsate hulga „mis ükski ei wõinud üles arwata“ (Jlm. 7, 9) armsate sõnadega saab enda juure kutsuma, weldes: „Tulge tänna, minu Isa õnnistatud, pärige kuningriik, mis teile on walmistatud maailma asutamisest“. Matt. 25, 34.

Ras nõuad sa Jumala riigi järele, armas lugeja? Ras loodad sa fenna riiki saada? Ras usud saad et Kristuse sõnad täide lähewad: „... sest teie isa hea meel on teile kuningriiki anda“. Luf. 12, 32.

Rindlasti loodad sa seda! Ras ei peaks sa siis ka meie Õnnistegija aulist ilmumist ootama ja selle kasuks töötama?

Kristuse isiklik ligiolet.

Jgal kristlasel peab kindel igatsus olema Kristuse isiklises ja nähtawas läheduses elada.

Tema igatsuse eesmärk peab kord tõeks saama, aga millaal ja kuidas? Kas kohe surma korral? Kul piibel tõtt õpetab, siis ei.

Kui Issanda ärälunastatud kohe eneste surma korral oma Õnnistegija lähedusesse saaksid siis ei oleks tarwis et Kristus tuleks, et omasid fenna wõtta, kus tema on.

Sa ehk mäletad, armas lugeja, kui meie Õnnistegija oma jüngritele ütles, et tema peab neist nüüd lahkuma ja oma Isa juure minema. Seda kuuldes said jüngrid kurwaks. Millega trööstis Kristus neid? Ta tuletas neile meele et ta läheb neile aset walmistama ja siis tuleb tagasi, et neid enda juure wõtta, et nad jäädawalts tema riigis wõiksid elada. Joan. 14, 1—3. Samuti

ütleb ka Paulus: „Kui Kristus, meie elu awalikuts saab, siis peate ka teie temaga auu sees awalikuts saama“. Kol. 3, 4.

Siin näeme et Jumala Sõna selgesti õpetab, et õndsad mitte enne eneste igawest pärandust lätte ei saa, ega neid sellesse riiki wastu ei wõeta, mis Isa neile on walmistanud, kuni Kristus taewaliku au täiuses tagasi tuleb, et oma lapsi koju wiia.

Rõikide ajajätkude lootus.

Püha Waim räägib Pauluse läbi järgmised tähendusrikkad sõnad: „Waata ma ütlen teile ühe salaja asja: ei meie küll kõik lähe magama (surma und), aga meid kõik peab muudetama, äkitselt, filmapilkmisses, wiimse pasunaga, sest pasun peab hüüdma ja surnud peawad ülestõusma hukkaminemata põlwes ja meid peab muudetama. Sest seesinane kaduw asi peab enese peale wõtma hukkaminemata põlwe ja seesinane surelik peab enese peale wõtma suremata põlwe. . . . siis saab sõna tõeks, mis kirjutatud on: „Surm on araneelatud wõimuse sisse“. 1. Kor. 15, 51—54. Paulus ütleb 1. Tess. 4, 16—18. selgesti et need, „kes Kristuse sees surnud“ saawad ülestõusma.

Seega näeme siin et muutmine surelikust olekust surematasse olekusse sünnib Kristuse ilmumise ajal, kui tema tuleb surnuid ülesäratama? Kas on inimene juba nüüd suremata? wõi kas ta omab ilmsurematust? Kui ta nüüd juba ilmsurematust omaks, kuidas wõiks ta siis weel ülestõusmisel „enese peale wõtta hukkaminemata põlwe ja seesinane surelik . . . suremata põlwe?“ 1. Kor. 15, 53. Surelik tähendab seisukorda misjaguses inimene oma loomulikus olekus wiibib.

Tawet awaldas oma waateid ja lootust tulewiku peale järgnewates sõnades: „Ma saan su palet näha õiguses, küll ma saan kõik rohkesti su käest, kui ma üles ärkan“. Paul. 17, 15.

Rahtlemataki räägib Tawet siin oma ülestõusmisest surnuist, sest surma nimetab püha Kirj. tihti uneks. Surmast ärkama tähendab surmast ülesäratatud saama. Paulus lootis et ülestõusmise aeg saab olema aeg, kus kõik tema soowid rahuldatus saawad, mis igawesesse elusse minek endaga kaasa toob ja mis Kristuse tuleku ajal täide läheb, kui surm saab araneelatud wõimuse sisse.

Üle tuhande aasta hiljem tunnistas Petrus nelipühi Waimu mõjul suure rahwahulga ees, et: „Tawet on surnud ja maha-

maetud . . . ja ei ole mitte — see on Petrusse ajal — taewasse läinud. Ap. t. 2, 29, 34.

Meie ainjam lootus.

Püha Kirja õpetuste juures edasi uuri-des, kuuleme weel mis Saulus ütleb: „Sest kui surnud üles ei äratata, siis ei ole ka Kristus üles äratatud. Aga kui Kristus ei ole ülesäratatud, siis on teie usk tühine, siis olete teie alles oma pattude sees“. 1. Kor. 15, 16. 17. Jumala Waimust fissenatud tõenduse lause esimene osa ütleb: „Sest kui surnud üles ei äratata“. Kui surnud üles ei tõuse, mis on siis selle kindel järeldus? Wastus: „Siis ei ole ka Kristus ülesäratatud ja tema järelkäiate usk on tühine. Kuid Pauluse sõnades: „Sest kui surnuid üles ei äratata, on weel teine järelduste ja nimelt: „Siis on ka need, kes Kristuse sees on läinud magama, hukka läinud“. Paulus ei jäta siin ruumi tükiküsimustele wõi mõtete mitmekesidustele.

Tema seletab siin sõnades, misjaguseid wõimata walesti mõista, et mitte üksi jumalafartmatad surnud waid ka need, kes on surnud Kristuses, siis kadunud on, kui surnuist ülestõusmisest ei oleks. Pauluse ütetus poleks tõsi olewat, kui surnud mitte tõelikult surnud poleks, waid kui kehata ja wõimata õhufujulised olemused teadlikud ja mõttewõimsad isikud kas puhastustules ehk jällegi taewa röömus wiibiksid.

Piibel aga õpetab et surnud saawad ülestõusma ja et sellepärast need surnud, kes on Issandas surnud, ei ole kaduma läinud. Nagu Wil. 3, 8—11 on kirjutatud, oli Paulus walmis teatud eesmärgi poole püüdmisses kõikidest maisetest asjadest loobuma. Mikspärast? Siin on tema enese wastus: „Kas ma kuigipidi surnute ülestõusmise poole wõiksin saada“.

Mikspärast oli Paulus walmis kõiki maiseid kahjusid selleks kannatama, et tal surnuist ülestõusmisest osa wõiks olla? Sellepärast et ta teadis, et teist teed igaweseks eluks ei ole kui surnute ülestõusmise läbi.

Rõike seda, mis siamaale oleme õppinud, tähelepannes, ei ole sugugi ime kui meie piiblist loeme, et meie õnnistegija ilmumine kõikide nende „õnnis lootus“, on, kes tema tuleku ajal elades seda suurt sünnimust aralunastamise lõpuaktina on oodanud. Tiit. 2, 11—13.

Rõik Jumala tõotused on igale kristlasele ühtlaselt pühad ja kallid aga tõotust, et Jeesus saab tagasi tulema, nimetatakse

pühas Kirjas „õndsaks lootuseks“, sest et siis kõik töötused ja lootused täide lähevad.

Ras oled sa, armas luga ja, nende seast, kes „igawest elu“ . . . „ja hukkaminemata õnne otsivad“ (Rom. 2, 7), mis Kristuse tulekul usklikudele ootajatele osaks saab.

Ras ei peaks meie siis tema tuleku pärast palwetama, seda ootama ja selleks töötama?

Kui Jeesus meie südamel ülem õnn on, siis saame ühes Joannesega palwetama: „Tule wistist, Issand, Jeesus!“

G. W. Nine.

Jerusaleml, tulewane maailma pealinn

Ei leidu küll wist ainsamat kristlast maa peal, kes Jerusalemlast midagi kuulnud poleks. Juba piibli esimestes peatükkides loeme sellest, et Melkiseedek, Salemi kuningas, tuli leiwa ja wiinaga Abrami wastu. 1. Mos. 14,18.19. Et see Salem Jerusaleml ja Siion on, tõendab Lawat. Laul 76,3.

Ebr. 7, 1—3 leiame et see Melkiseedek, rahukuningas ja Jumala ülempreester, Kristuse eeltähendus oli. Nõnda kuidas Salemi kuningas Abramit leiwa ja wiinaga wastu wõttis, nõnda saab ka Kristus, kui kuningate kuningas, oma isa riigis uues Jerusaleml oma rahwaga pühaõhtusöömaega pidama. Jlm. 3,20; Matt. 26,29.

Jerusaleml on üliwana minewik, sest seal walitsesid kuningad juba Abrami ajal. Hiljem loeme, Josua ajal, et Abdonisedek Jerusalemla kuningas oli. Jos. 10,1.

Kohtumõistjate ajal elasid paganlikud jebusirahwad seal linnas. Juba lapsed olid küll selle paiga üliwõimu enesele wõitnud, aga ei olnud neid ebajumalate kummardejaid weel mitte wälja ajanud (Kohtum. 1,8.21), nõnda et seda alles Lawat täielikult tegema pidi. 2 Sam. 5,6.7. Selle läbi omas Jerusaleml enesele nimetaks Saaweti Linn. 1 Kun. 8,1. Aga nii kui Laul 48,3;87,3 ütleb, on see Jumala linn. Daniel nimetab seda „sinu linnaks ja sinu pühaks mäeks“. Tan. 9,16. Sellega teab siis iga piiblit uurija kristlane, et Jerusaleml Jumala linn oli — üks sarnaduskuju ühest aulikumast linnast. Siin oli tempel, templis seaduse laegas käfulaudadega ja Jumala armujärjega, mille kohal Jumala au pilw nähtawalt wiibinud oli. Siin õpetasid preestrid ja prohwetid Jumala tahtmist, siin pidi kõige rahwaste palwetada olema; kõik Jumalat otsijad wõiswad teda siin, tema enese poolt walitud linnas leida. Wana Jerusaleml pidi Jumala tahtmise järele maailma pealinnaks saama, poliitilises kui ka usulises mõttes. Aga kurjuse wõimud saiwad ülewõimu ja sellega sai Jumala plaan põlatud ja edasilükatud, aga mitte küll lõpetatud.

Jeesust toodi, kui ta waewalt mõningad nädalad wana oli, Jerusalemla, templisse ettenäitamiseks. Raheteistkümnendaastast leiame teda jälle püha linna poole reisiwat, et seal esimest korda paasapäha pühitseda. Kui sagedasti õpetas tema hiljem templi hoone-tes, kui aulik oli tema sisfesoit sellesse üliwanasse, auwäärt linna, ja kui wäga kaebas ta selle linna seisutorra ja eelseiswa hukkumise üle. Samuti kuulutati Jerusalemlale enne ewangeliumi, seni kui üldine tagatufamine lahtipuhkes. Ka esimene, üldine kirikutonfiil peeti seal. Ap. teg. 15,4.6.

Sellega lõppes selle wana auwäärt linna tähendus ära ja apostlid juhtisid usklikkude tähelpanu Jerusalemla peale, mis ülewel on. Kal. 4,26. Wana Siion oli siin sulasepõlwe järelejäänud ja tema hukkumine oli kindel.

Aga lõpul, tähendab, meie päewil on wanal Jerusalemlal weel üks tähendus, nii kui Tan. 11,45 ja 12 ptk. näitawad. Pühikese aja sees lööb türklane aulise püha mäe ümber oma walitsustelgid üles, ja kõikide lahingute lõpulahing — Sarmaggedon — lüüakse seal. Aga siis tõuseb wõi ilmub Mikael (Kristus), et kõikide ajajätkude kristlaste lootust tõestada. Ta tuleb jälle, kohut pidama ja omaid koju wiima. Kuhu? — „Waata, ma tulen pea, pea linni mis sul on, et ükski ei saa sinu krooni wõtta. Kes wõidab . . . ma tahan tema peale kirjutada oma Jumala nime ja oma Jumala linna, uue Jerusalemla nime, mis taewast, minu Jumalast maha tuleb, ja oma uue nime“. Jlm. 3,11.12. „Ja ma nägin uut taewast ja maad; sest esimene taewas ja maa olid mööda läinud ja merd ei olnud mitte enam. Ja mina, Joannes, nägin püha linna, uue Jerusalemla, Jumalast maha tulewat otse-kui oma mehele ehitatud pruudi. Ja ma kuulsin ühe suure heale taewast ütlewat: Waata Jumala tell on inimeste juures ja tema tahab nende juures kui telgi sees elada ja nemad peawad tema rahwas ole-

Noorsoo osakond

Mida ja arvad teatris käimisest?

Küsimine teatris käimise kohta on väga tähtis. Selle õigesti vastusest seisab ka osalt meie igawene saatus ja elu kaalu peal.

Noored inimesed, kes end seitsmendama-päewa adventistideks nimetawad, samuti igauks, kes end tõsiselt kristlikes peab, ei wõi selle küsimuse peale sellest-samast waatepunktist wastata, nagu teised, sest meie peame oma suurt ülesannet, ewangeeliumi kuulutamist kõige rahwastele, filmas hoidma ja eneselt küsimas wõin ma teatris käimise läbi selle kuulutusele midagi kasu tuua, ehk kurwastan ma oma Meistrit sellepärast et ta minuga kaasa tulla ei wõi.

Wõib olla, et keegi ütleb: „Sumal nõuab, et meie oma waimulikke omadusi edendama ja wäljajarima peame, ja sellepärast käin ma ka teatris. Ma ei näe selles mingit ülekohtu“. Tarf Salomon kirjutab enese elukogemusest: „Mõne meelet on tee õige, aga selle wiimne ots on surmateed“. Õp. sõn. 14. 12. Kindlasti wõib teatrit selleks nimetada.

Teaater ja näitemängud saiwad oma alguse wana kreeklaste ja roomlaste juures, muude awalikkude lõbustuste hulgas suurt poolehoidu wõites, mille hulka ka noorsugu ilmamõtlemata kaasakistud sai. Esimene ristitogudus wõttis täieste sellewastase seisukoha sisse, osalt kitsa ühenduse pärast paganlike usukommete ja näitemängude wahel, osalt kombluswastase oleku pärast, mis näitemängudel ja selle tagajärgedel awalikuks

tulid. Kõige rohkem, mis esimesed kristlased sellest eemal hoidsiwad, oli see, et nad oma Õnnistegijalt seda ei olnud õppinud. Pärast moodustas pime kaskaeg ühe „kristliku teatri“, kus nõndanimetud „müsteeriaid“ (sala-duslikke) ettekandeid kannatamisloost mänge ja see waimulik näitemäng on ilmaliku

Õige eestuju noorte iseloomu arendamiseks.

näitemängu ema, sellega on siis kaskaaja katoliku kirik teatud määralt praeguse teatri ema. Siinas on ka näitemängud rahwameelejärele, aga seal, nii kui ka Jaapanis, ei tohi naisterahwad näitelawale astuda.

See on kindel, et teatri mängud, mis tänapäew ka kuulsa meeste poolt nende „õpetliku“ sifu pärast soowitatakse, kõigesuuremad saadana wõrgud on. Seda finnitawad järgnewad tunnistused meeste poolt kes ise on näitemänguga tegemist teinud. Keegi näitleja ütles oma sõbrale, kui nad teatrist mööda läksiwad: „Nende uste taga on Soodom“. Üks

teatri direktor Chicagos jutustas kord, et tema niisugust meeste ja naiste alatust iialgi mujal pealt waatama pole sunnitud olnud, kui seda oma wiieteistkümnendaastalise teatri juhatusel aegus. Et see tõesti nii kohutaw on, seda wõib ka nende ridade kirjutaja isiklikult tõendada.

Peale selle on teaater pettekujutus, mille tagaseintel sagedasti etendamise wastolu etendatakse. Sõna „teaater“, „teatraalsus“ juba iseenesest meie keelde tõlgituna tähendab weiderdamine wõi tembutamine. Teatris pakutakse sagedasti pealtwaatajale nii mõndagi lõbusat ehk „õpetlikku“, kuna näitlejate enese südames tibe tõde ja tühjuse walitseb.

Ühe kuulsa Inglise waimuhaigete arsti juure tuleb ühel päewal keegi mees ja palub abinõu, mis teda terweks arstiks tema sügawast raskemeelsusest ja melankooliast (kurwameelsus). „Seda wõib“, ütleb arst, „minge teatrisse ja kuulake seal Dawid Garrack'i naljatamisi, siis saate kindlasti üsna lõbusaks ja kaotate oma kurwameelsuse“. „Doctor“, wastab haige ohates, „Dawid Garrack, — olen mina ise“... Nii tähendab siis, kui ta pealtkuulajaid kõigerõõmsamini naerma sundis, woolas ta enese süda werd — kurwameelsuse pärast. Arst, aita ise ennast!... Kas see pole kohutaw etendus lõbusatele pealtkuulajatele?

E. G. White ütles järgmiselt: „Üks kõige fardetawamatest lõbustuswiisidest on teater. Selle asemel, et see mõni wooruse kool oleks, on ta kõlbmata taimede istandus. Ühtegi kangemat mõju pole meie maal, mis inimese mõttekujutust nõnda mürgitab, usu- lisi tundeid nii wäga rikub ja maitset tõfiste eluküsimuste kohta nii wäga nõrgestab, kui just teatri mängud. Armastus nende wastu kaswab iga pealtwaatamise järele“.

Paljud inimesed kinnitawad, et nemad mõistawad pahade ja heade näidendite wahel wahet teha ja sellepärast ei olla neil waja ühtegi hädaohtu kartta. Apostel Paulus ütleb 1. Kor. 6:12: „Kõik on mul luba teha, aga kõigist ei ole mul mitte kasu“. Teises kohas: „Hoidke kõige eest, mis näib kuri olewat“ ja E. G. White ütleb selle kirjakohta põhjal:... Meie peame hoidma end selle ritutud ajajärgu pattude eest“. Tunnist. kog. 1., leh. 2. 24.

Üleskutses noortele, sellesama kirjaniku poolt, loeme: „Noorsugu on teadmatuses mõnesuguse hädaohtu suhtes, millele nad iga-päew wäljapandud on. Kui noorsugu ainult lord üles ärkaks ja sügawale tundmisele tuleks, kui wäga ta jõudu Jumalast wajak, et saadana kuusatustele wastu seista, wõidakas ta auliku wõitu ja saawutaks wäärtuslisi kogemusi omas usuwõitluses. Kui wahesed noored inimesed mõtlewad selle manitsussõna peale, mida Apostel Paulus Püha Waimu läbi annab: „Olge kasiwad, walwake, sest teie waenlane, kurat, käib ümber kui mõirgaja lõukoer, ja otsib, keda tema wõiks ära neelata. Selle wastu seiske kindlasti usus!“ 1. Peetr. 5, 8. 9. Ainukene kindlustus noorrahwale oleneb järjekindlas walwamises ja alandlikus palwes“... Tunnist. kog. II. leh. 125. 126.

See wõib igaühele õpetuseks olla. Kristlaste teatris käimine mõjub teiste peale

ja need wõiwad teatriskäija eestjuu järele tehes wiimaks kõige suurema kahju sisse langeda.

Iga inimene peab selles järele andma, et teatri mängud kasulikult waataja iseloomu peale ei mõju. Samasugune waade ehk mõõdupuu on ka kinode kohta. Mõned wõib olla, näiwad õpetlikuna, aga meil kristlastel on ju ausam ja puhtam allikas, kust meie seda head õpetust saada wõime, ja ka parem koht meie rahale, kus sellel kõrgem otstarbe on, nimelt nende kasuks seda tarwitada, kellede juures weel waimulik pimedas walitseb.

Kui nüüd teatris käimine hädaohuga ja wastutusega ühendatud on, et ta saadana tööriist on, ja kui meil üks puhtam ja kõrgem hariduse allikas saadawal on, näituseks loodus ja Jumala sõna, kui meie langenud maailmale üht kuulutust armastawast Lunastajast wiima peame, siis on meie kohus teatri mängusid häbeneda ja weel rohkem, meie peame oma mõju maks-waks tegema, et teisi sellest tagasi hoida. Üinnetel Ed. Mägi.

Rahulolematus

Rahulolemata meel on nuhtlus mis inimese südame kallal närib. Tööline pole rahul oma wäikese eluruumiga; kui ta tööjuhataja oleks, siis wõiks temal ka tore korter olla, nagu sellel nüüd on.

Ja tööjuhataja? See tahaks hääl meelel mõne suwimaja omanik olla ja wõib olla autos töökohale sõita, nagu seda ettewõtete omanikud wõiwad teha. Kuid ka need omanikud tahaksid jällegi weel paremini elada ja waatawad äärmise kadefusega oma naabri peale, kelle äri ehk edurikkamalt töötab kui neil.

Peale selle ei anna neile töötingimused rahu, sest kõik töölised nõuawad ikka rohkem palka ja lühemaid töötunde. Tema kaebab, et tal ainsamatti rahuliku tundi pole ja ta soowiks kusagil elumõllust kõrwalises kohas rahuliku elu elada.

Nõnda keerleb see soowide ja igatsuste ratas lõpmata edasi, rahulolematus sünnitab isäralisi õpetusi ja tombeid ning teeb inimesi õnnetumaks. Näib et maailm on äraunustanud piibli sõnad: „Parem on piisut Jehowa kartuses, kui suur warandus ja kárin seal juures.“ Õp. j. 15, 16.

Iha waranduse, kuulsuse ja lõbustuste järele on nõnda inimeste meeli täitnud, et jumalafartuse põhimõtted hoopis kõrwale on

jäänud. Sellega on aga tuhanded perekonnad õnnetuteks saanud ja rahutu meel on veel enam lewinenud.

Ujalugu näitab meile, et kõik, kes eneste ülesandega ja olukorraga rahul ei olnud, ja kes teiste osavuse ja seisukohtade üle kadedad olid, iseendid rumalatena on üles näidanud; nemad ei kõwendanud mitte ise eneste õnne, vaid hävitasid seda.

Rahulolemata meel wajutab jooni meie otsefisele, nõrgendab meie armastust, rikub ära meie õige otsustamisvõime, teeb sõbrad äraandjateks ja wastastikku usaldusriika perekonna põrguks. Ainult vähesed nendest, kes teiste peale kadefusega waatawad, wõi silmapaistwat seisukohta maailmas ihaldawad, teawad, mida nad dieti tahawad. Paljude rahulolematuse on asjatundmatusele rajatud. Nii mõnigi tahaks mõne suure ettevõtte juhiks saada, kuid ta ei tunne neid muresid, mis igapäew wõiwad kokkuwarisemist esile tuua. Nii mõnigi muusika mees näeks heal meelel, et kõik maailm tema teoseid imestaks, nagu Beethooweni omafid, kuid ta unustab ära, et wana kunstnik lõpeks kurt oli, ja ühtegi häält oma ilusast muusikast ei kuulnud. Mõnigi lord kahetsetakse mõnda rikast, kes wõib olla tõllas sõidab, kuid ei teata mitte, kui tühi see elu temale näib ja kui suur tüdimus tema sees asub. Wõib olla on ta oma armsamad lapsed wõi ka omased kaotanud, mida temale keegi ei saa tagasi anda. Jumalal on inimeste teede tasandamiseks omad wiisid ja kombes ja ükski ei wõi midagi kordasaata, kui ta selle eest midagi maksta ei taha.

Üks kõik kui tüdinenud meie ka mõnikord eneste saatusest oleksime, siiski ei tahaks meie pikema järe mõtlemise järele ühegi muu seisukohaga rahul olla, kui just sellega, mis meil käes on.

Jutustatakse ühest wanakesesest, kes oma elust ja sellest koormast, mida ta pidi kandma, nii tüdinenud oli, et ta ühel päewal selle õladel maha heitis ja endale surma palus.

Korraga ilmus tema ette surma ingel ja ütles: „Kas sina mind kutsusid? Siin ma olen“. „Ja“, wastas ehmatanud wanake, ma tahaksin et ja selle koorma mulle jälle õladele aitaaksid, sest see on mulle palju wäärt“.

See seletab meile paljugi meie elus. Rahulolematuse wõtab mõnikord meie üle wõimust; meie oleme tihti pahased ja kannatamatad eneste saatuse üle siin kurjas maailmas, kuid siiski ei wahetaks meie sa-

gedasti eneste raskeid olusid ja elutingimisi ühegi teise asja wastu.

On aga teistsuguseid abinõusid tüdimuse ja rahulolematuse kõrvaldamiseks. Meie peame üttema õppima: „Jumal on mulle selle ülesande annud, ja mina tahan selle töö, mis mul täita on, tema jaoks teha“. Rahtlematalt muudab niisugune asjadefisulorra mõistmine meie rahulolematuse õnelikkuseks.

Rahulolematuse wastand on rahuolemine. Püüame igaiks eneste elusaatuslega rahul olla. Seda wõime aga ainult siis, kui meie puhtate kättega ja südamega kõige aususe ja õiguse poole püüame, ja kõigis enestele Kristust eeskujuks wõtame, kes kõigeparemini igapäewase töö kaudu omandatud rõõmu ja kasulikkust tundis.

Ühe kujuri töötoa nurgas oli ühe kiriku modell, mis paksu tolmukorraga kaetud oli. Ühel päewal wõttis üks tema kaastöölisest selle modelli nurgast üles, asetask ta nähtawasse kohta ja pani põlema küünla selle sisse. Tuli walgustas wärwilist afnaklaase ja pani selle modelli mitmesugustes wärwides särama. Mõõdakäiad jäid seisatama ja imestafid äärmiselt selle ilu üle.

Walgus oli suure muudatuse esile toonud, ja tähtsuseta asja auliseks muutunud.

Nii mõnegi inimese elu sarnaneb selle modellile. Nende iseloomu, sõnade ja teguwiißide wäärtus saab alatise rahulolematuse ja isemeelsuse korraga kaetud; wõtte aga see õige walgus, Kristus, eneste sisse wastu, siis ilmuwad teie tõelikud head küljed esidäärele ja neid tuntakse ja imestatakse paljudest, kellega kokku puudute.

Teie ise aga täitute sealjuures mõõtmata rõõmuga ja wõite igal elualal täielikult õnelik olla.

Inimene ja saatuse

Paul Eller.

Sageli, olgu see kellegi õnnetuse wõi iseäraliku õnne puhul, kuulatakse inimesi ütlemat: „Jah, see oli tema saatuse!“ Wanade roomlaste hulgas wõis aga waewalt kuulda sarnast ütelist. Nemad kinnitafid: „Igaüks on ise oma õnne sepp“. Et inimesed on alati olnud huwitatud oma elust ja tulewikust, s. o. oma saatusest, sellepärast pole ka need küsimused kadunud inimeste meelst. Neid arutati wana kreeka kultuuri õitse ajal, nende üle waieldi ägedalt kuiwal skolasitika ajajärgul ning nende küsimuste üle räägitakse meie ajalgi palju. Raheldakse: on ini-

mene oma õnne sepp või on ta tõesti saatuse mängukann?

560. a. enne Kr. sündis Indias, väikeses Kapilawastu linnakeses prints Siddhatha. Warakult hakkas ta uurima inimese elu, tema wiletsust ja ta otstarwet.

Kumaluses, tarkuse puuduses leidis ta fogu inimelu wiletsuste põhjused. Ta püüdis tarkuse poole. Selleks oli tarwis loobuda wihast, armastusest, üldse kirgedest ja kõigest, mis sünnitab valu. Selleks õpetas tema, on paratamatult tarwilik tahtejäud, kindel ja raugematu tahtejäud.

Et ta kindlat tahtejäudu omanud, olewat teda walgustatud, ta saanud Buddaks ning siirdunud nirwaanasse. Seda tegi tema omal jõul. Seega — iga inimene on ise oma õnne sepp!...

Umbes samapalju aastaid pääle Kr. algab Araabias Meffa linnas huwitaw liikumine, millise juhiks kõigile tuntud Muhamed. Arwatavasti saatusest on rääkinud kõige rohkem see mees. Sõna „saatus“ oli see wägew abinõu, mille abil Muhamed oli jõudnud oma kuulsuse tipule. Kes küll ei tunneks muhameedlaste kuulsaid jõdu ning Araabia riigi õitsengut! Seda kõik kõikumata usu mõjul saatuse, mille järele iga inimese elukäik on juba enne tema sündimist kindlaks määratud, isegi üles kirjutatud wägewa Allahi poolt.

Tabagu siis inimest suurim õnn või äärmine õnnetus, peab ta alati silmas pidama, et saatus seda otsustanud, et saatuse käsi nõnda talitanud.

Nii ilmusid need kaks ilmawaadet kui kaks kõrget kalju, mis inimkonna teadmatuse ning uudishimu kõrwest üles kerkisid. Kuid nende wahel on ülepääsmatu kuristik — „igakuks on oma õnne sepp“ ja saatus ning ainult saatus.

Kumb neist suudab aga rahuldada inimese uudishimu tema tulewiku mõttes? Mis sugusel on õigus?... Rahuldanud on nad mõlemad ja mõlemad isefuguselt. Kummal on aga tõde?...

Kristus ja Tema õpetus toid maailma nii kultuuriliselt kui ka sotsiaalselt suure pöörde. Tema lahendas nii mitmeid probleeme, mis sugused lasusid ennemalt inimkonna pääl luupainajatena...

Kord jutlustas Tema:

„Seepärast igakuks, kes neid minu sõnu kuuleb ja teeb nende järele teda pean mina ühe mõistliku mehe sarnaks, kes oma koha kalju peale on ehitanud. Ja raske sadu tuli maha, ja wõõlas wesi tuli, ja tuuled puhu-

sid, ja käisid selle koha peale, ja tema ei langenud mitte; sest tema alus oli kalju pääle pandud.

„Ja igakuks, kes neid minu sõnu kuuleb, ja nende järele ei tee, teda peab jõleda mehe sarnaks peetama, kes oma koha liiwa pääle ehitanud. Ja raske sadu tuli maha, ja wõõlas wesi tuli ja tuuled puhusid, ja löid wastu seda koda, ja tema langes maha, ja tema langemine oli suur“. (Matt. ew. 7. p. 24—27. s.)

Nii on looduses walitsewad kindlas seadused, mis suguste wastu eestimise pahesid wälja kutsub, ka inimese elus. Ehitada oma koda, ilmawaaded, kalju s. o. Kristuse õpetuse pääle, et see, kui elutornid mõllawad, seisma jääks, või ehitada tema liiwa peale, kust ta warsti langeb, — seda võib iga inimene tema oma waliku järele, kuid mitte ainult omal tahte jõul, kuidas Buddha õpetas. Ka ei räägi Kristus saatusest, mille kõrwal inimene etendab täiesti passiwset osa Tema õpetuse järele ei saa ükski Jumala juurde, keegi ei jõua täiusese, ei saa Buddhaks, kui ainult Tema enese ja Ta Isa — Jumala — abil.

Baatamata, et selle õpetuse wastu on intensiwselt wõideldud ja wõideldakse, on ta lewinenud weel intensiwsemalt: suurim osa inimkonnast on teda omaks wõtnud ning püüdnud rajada oma elu ja tulewiku kalju pääle, et sellega määrata omale hää saatus.

Ligi kaks tuhat aastat on möödunud Kristuse sündimisest, aga Tema õpetus on püsima jäänud ja seisab weel, kuni pole kadunud inimkond ega raugenud elutund ning kuni Inimese Poeg tuleb tagasi maa peale.

Piiblikud küsimused

(Ärg).

8. Kes on oma käimahakkamist hüppamisega alustanud?

9. Kes on need 8 isikut piiblis, kes kaks korda on surnud?

10. Kus oli kord 44,000 härja sarwe torraga ühes koos?

11. Kui palju tähti on Uues Seaduses nende nimega nimetatud ja kus?

12. Seitse meest olid kord tagajärjetalt töötanud, kuni wiimaks üks, kes seda tööd ilalgi polnud teinud, tuli ja neid nõnda aitas, et neil enneolema suur edu oli. Kus ja kes olid need?

13. Kus on ingleid tunnistajateks kutsutud?

14. Misfugused faks wägawat meest on mõlemad forwis aset olnud?

15. Kus on kirjutatud et hommikumaa tarku, kes Jeesusele andeid töid, arwult kolm on olnud?

16. Kolm forda tuleb ette et faks isikut üheskoos sõrwuti istudes on sõitnud: faks kuningast, kes waenlased kuid siiski ta sõbrad; faks kuningaga sulast, kes huwitatult ühte prohwetit kuulawad; faks kes üksteisele wõõrad kuid siiski tuntud on. Kus on neist kirjutatud ja mis on nende nimed?

17. Kes oli see neitsi kes omaaja kõige-wägewamale kuningale lasi oma poolt teotust ja hirwitust awaldada?

18. Misfugune prohwet on lubanud seda oma jüngritele, mida Kristus ise oma jüngrite juures ei sallinud?

19. Misfugused Moosese sõnad, mida Wanastestamendis ei nimetata, tulewad ette Uues Seaduses?

20. Misfugune joodik on ühe käefirja mõjul kaineks saanud?

21. Kes on ühe weikese saare pealt kõigesuuremat linna näinud?

22. Misfugune wägew mees on waheldamisi tarjateks ja tarjaks olnud?

23. Kus räägitakse Piiblis müürist mis pikem on, kui Hiina müür?

24. Kus juba leiame jäljed sellest et prohwetit koolide õpilased kirjutada mõistisid?

25. Kus räägitakse piiblis kahest mehest järestikku, kellel kofku 130 last oli?

26. Kuidas hüüti seda meest, kes omale elewandi luust koka ehitas ja kes siiski wantrisse suri?

27. Misfugune kuningas suri oma ühet-sandamal eluaastal, kuid siiski juba Jehowa silma ees kurja tegi?

28. Kolm meest on alles peale nende surma kuningateks tehtud ja ei mitte taewas waid maa peal. Kuidas on nende nimed?

29. Misfugune kuuluse mees suri selle-pärast luuwaluse (podagra) et ta end arstide ja mitte Jumala poole ei pööranud?

30. Misfugusel naisel ei olnud selle-pärast lapsi, et ta end ühe tantsumise üle oli pahandanud?

31. Üks õpetaja taebas konsistoriumile et kui tema tulles kirikust oma kõrgelastu-wasse elumajasse läheb, siis puhuda põhja-

tuul tema peale igast küljest. Misfuguse kirjatoha järele piiblis oli selle õpetaja ütelus õige?

32. Misfuguse kuningaga walitsemise aeg festis ainult ühe Idunaföögi aja?

33. Kuidas oli Koljati wenna nimi?

34. Nimedest, misfugused Adam lood-olewustele pani, on ainult üks meile üles antud. Kuidas on see nimi?

35. Misfugune Jeesuse ütetus on küll Uues Testamendis aga mitte ewangeliumides?

Jerusaleem, tulewane maailma pealinn.

Algus w. lht. 59.

ma ja Jumal ise tahab nendega olla, nende Jumal. Ja Jumal tahab ära pühkida kõik weepisarak nende filmist ja surma ei pea enam olema, ega leinamist, ega kispdamist, ega waewa ei pea enam olema; sest et esimesed asjad on ära läinud. Ja kes aujärje peal istus, see ütles: Waata, ma teen kõik uueks". Ilm. 21, 1—5.

Armas lugeja! Kas ei ütle sulle need piibli kohad, need Jumala sõnad kõik tulewase Jerusaleemia kohta? Kes wõidab, kõik ajalikud raskused ära, et Jumala sõna kuulda ja teda teenida, selle peale tahab Jeesus Isa nime, uue Jerusaleemia nime ja oma uue nime kirjutada. Tähendab, see on Kristuse uue riigi ja selle pealinna kodanikutunnistus, kuhu ükski sisse ei saa, kes oma riideid Talle weres pesnud pole. Jah, uuel maal ei ole Jerusaleem mitte üksi maailma pealinn, waid kogu maailmade täiuse pealinn — Jumal ise saab oma aujärje sinna panema. Ta saab inimeste juures elama. Misfugune armastus ja halastus on see meie Looja poolt!

Meie, kes meie oleme kõige sügawamini langenud, meid ülendatakse ja austatakse Jumala ligiolemise läbi teiste loodolewuste ja maailmade ees. Tõesti mõistmata ja arwamata on Jumala mõtted ja teed wilet-sale inimsüdamele ja põhjatu on Jumala armastus ja truudus inimeste wastu. Kas sina ka tahaks, armas lugeja, nende hulka kuuluda, kes siis uues Jerusalemmas, ühest kuust teise ja hingamise päewast teise Jehowa ette, teda kummardama tulewad? Jes. 66,22,23.

Robert Schmidt.

Wäljaandja: 1895 a. ajutat. 7 p. Adw. Eesti Siit. Tellimised kui ka rahasaadetused saata Martha Kaba'le Nerepuiestee nr. 14-a Tallinnas.

Wastutaw toimetaja: W. Bärengrub, Posti tän. nr. 48, kort. 5, Narwas, kuhu taastõbb tulewad saata. D.-U. „Narwa Kirjastusühisuse“ trükk, Narwas. 1926.